

УХВАЛА КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційним поданням Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини сьомої статті 12 Закону України „Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту“

м. К и ї в
13 липня 2017 року
№ 15-у/2017

Справа № 2-8/2017

Конституційний Суд України у складі суддів:

Кривенка Віктора Васильовича – головуєчого,
Гультая Михайла Мирославовича,
Запорожця Михайла Петровича,
Касмініна Олександра Володимировича,
Колісника Віктора Павловича,
Литвинова Олександра Миколайовича,
Мельника Миколи Івановича,
Мойсика Володимира Романовича,
Саса Сергія Володимировича,
Сліденка Ігоря Дмитровича,
Тупицького Олександра Миколайовича – доповідача,
Шевчука Станіслава Володимировича,

розглянув на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційним поданням Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини сьомої статті 12 Закону України „Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту“ від 22 жовтня 1993 року № 3551–ХІІ (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 45, ст. 425) зі змінами.

Заслухавши суддю-доповідача Тупицького О.М. та дослідивши матеріали справи, Конституційний Суд України

у с т а н о в и в:

1. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини – звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням визнати такими, що не відповідають частинам першій, другій статті 24, частині першій статті 46 Конституції України, положення частини сьомої статті 12 Закону України „Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту“ від 22 жовтня 1993 року № 3551–ХІІ зі змінами (далі – Закон) в частині формулювання „зазначеним у пункті 19 частини першої статті 6 цього Закону“.

Положення частини сьомої статті 12 Закону встановлюють забезпечення державної цільової підтримки для здобуття професійно-технічної та вищої освіти у державних та комунальних навчальних закладах для учасників бойових дій, зазначених у пункті 19 частини першої статті 6 Закону, та їхніх дітей. На думку автора клопотання, встановлення такої підтримки не для всіх учасників бойових дій, а лише для їх окремої групи містить ознаки дискримінації.

Відповідно до абзацу першого пункту 19 частини першої статті 6 Закону учасниками бойових дій визнаються військовослужбовці (резервісти, військовозобов'язані) та працівники Збройних Сил України, Національної гвардії України, Служби безпеки України, Служби зовнішньої розвідки України, Державної прикордонної служби України, Державної спеціальної служби транспорту, військовослужбовці військових прокуратур, особи рядового та начальницького складу підрозділів оперативного забезпечення зон проведення антитерористичної операції центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, державну політику у сфері державної митної справи, поліцейські, особи рядового, начальницького складу, військовослужбовці, працівники Міністерства внутрішніх справ

України, Управління державної охорони України, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, Державної служби України з надзвичайних ситуацій, Державної пенітенціарної служби України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, перебуваючи безпосередньо в районах антитерористичної операції у період її проведення.

Згідно з абзацом першим пункту 20 частини першої статті 6 Закону учасниками бойових дій визнаються також особи, які у складі добровольчих формувань, що були утворені або самоорганізувалися для захисту незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України, брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, перебуваючи безпосередньо в районах антитерористичної операції у період її проведення, за умови, що в подальшому такі добровольчі формування були включені до складу Збройних Сил України, Міністерства внутрішніх справ України, Національної гвардії України та інших утворених відповідно до законів України військових формувань та правоохоронних органів.

Як зазначається у конституційному поданні, особи, передбачені в абзаці першому пункту 19 та абзаці першому пункту 20 частини першої статті 6 Закону, належать до осіб, які брали участь в антитерористичній операції та здійснювали однакові функції. З огляду на це Уповноважений Верховної Ради України з прав людини вважає, що „надання пільг лише певній групі учасників бойових дій, виокремленій за ознакою належності до професійної групи“, є дискримінаційним, тому суперечить частинам першій, другій статті 24, частині першій статті 46 Основного Закону України.

2. Конституційний Суд України, розглядаючи питання про відкриття конституційного провадження у справі у зв'язку з прийняттям

Другою колегією суддів Конституційного Суду України Ухвали від 25 травня 2017 року про відмову у відкритті конституційного провадження у цій справі, виходить з такого.

Відповідно до Закону України „Про Конституційний Суд України“ у конституційному поданні має зазначатися правове обґрунтування тверджень щодо неконституційності правового акта або його окремих положень (пункт 4 частини другої статті 39); предметом розгляду Конституційного Суду України може бути конституційне подання, в якому викладаються аргументи і стверджується про неконституційність законів, інших правових актів Верховної Ради України, актів Президента України, актів Кабінету Міністрів України, правових актів Верховної Ради Автономної Республіки Крим (частина перша статті 71).

Аналіз конституційного подання дає підстави стверджувати, що, обґрунтовуючи неконституційність оспорюваних положень частини сьомої статті 12 Закону, автор клопотання акцентує увагу на порівнянні категорій осіб, визначених у абзаці першому пункту 19 та абзаці першому пункту 20 частини першої статті 6 Закону, та доходить висновку, що вони належать до однієї групи осіб, які брали участь в антитерористичній операції та здійснювали однакові функції.

При цьому у конституційному поданні наведено власне тлумачення змісту зазначених приписів, які, на думку суб'єкта права на конституційне подання, встановлюють „розрізнення цих груп за ознакою належності до певної професії в аспекті надання компенсаторних пільг за реалізацію однакових функцій“, що має наслідком різне ставлення до вказаних груп учасників бойових дій і є дискримінаційним.

В абзаці першому пункту 20 частини першої статті 6 Закону визначено як обов'язкову умову набуття особами статусу учасника бойових дій подальше включення відповідних добровольчих формувань до складу Збройних Сил України, Міністерства внутрішніх справ України, Національної гвардії України та інших утворених відповідно до законів

України військових формувань та правоохоронних органів. Отже, після набуття статусу учасника бойових дій зазначені особи набувають і ознаки „належності до професійної групи“, яку, на думку автора клопотання, покладено в основу обґрунтування дискримінаційного характеру оспорюваних положень.

Таким чином, твердження Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини про неконституційність положень частини сьомої статті 12 Закону базується на власному оціночному судженні про існування різного ставлення до учасників бойових дій, визначених у абзаці першому пункту 19 та абзаці першому пункту 20 частини першої статті 6 Закону, при наданні державної цільової підтримки для здобуття професійно-технічної та вищої освіти у державних та комунальних навчальних закладах.

Проте припущення не можуть вважатися правовими аргументами на підтвердження неконституційності правових актів чи їх окремих положень (ухвали Конституційного Суду України від 17 лютого 2009 року № 5-у/2009, від 27 січня 2010 року № 2-у/2010).

З огляду на наведене конституційне подання не містить правового обґрунтування тверджень щодо неконституційності положень частини сьомої статті 12 Закону в частині формулювання „зазначеним у пункті 19 частини першої статті 6 цього Закону“, тому не відповідає вимогам пункту 4 частини другої статті 39, частини першої статті 71 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

Отже, є підстави для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 2 статті 45 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – невідповідність конституційного подання вимогам, передбаченим Конституцією України, цим законом.

Враховуючи викладене та керуючись статтею 153 Конституції України, статтями 39, 45, 50, 71 Закону України „Про Конституційний Суд України“, Конституційний Суд України

у х в а л и в:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційним поданням Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини сьомої статті 12 Закону України „Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту“ від 22 жовтня 1993 року № 3551–ХІІ зі змінами на підставі пункту 2 статті 45 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – невідповідність конституційного подання вимогам, передбаченим Конституцією України, цим законом.

2. Ухвала Конституційного Суду України є остаточною.

КОНСТИТУЦІЙНИЙ СУД УКРАЇНИ